

Tak už tu zase máme na tapetě euro. Nebo ne? (Vladimír Kolman)

Popis

S 34eleznou pravidelností se v 34dy s odstupem několika let do české kotliny vrací otázka, jestli přijmout jako základní platidlo v naší domovině evropskou měnu, či nikoliv. Naposledy tento problém rozvážil uprostřed jara prezident Pavel pořádkem na jeho urychlení přijet. Tento vcelku státní v 12rok ale rychle překryla jiná, mnohem strategičtější záležitost. A sice to, jestli prezident pojedí do Ankary či nikoliv a soutěží se tak teď o to, jestli tam dostane vynaděno od Trumpa za nedostatek v 12daje na zbrojení Babiš nebo Pavel.

Přesto nemusí být na úkoru podávat se, jak to s tím eurem momentálně u nás vypadá. Asi je zbytečné zmiňovat v jakémkoliv případě po uspořádání referenda na toto téma. Řekl bych, že tady není co řešit. Už v roce 2004 jsme se při přijetí do EU zavázali euro přijmout. Ale s typicky českou vytrvaností jsme si tam dali nevinně dovětek, že euro přijmeme, a pro to u nás budou vytvořeny podmínky. Tento fág nám pak umožní odsouvat vstup do eurozóny v podstatě libovolně dlouho.

	2017	2026
Sociálně demokracie	pro	bez vlivu
TOP 09	pro	pro
ODS	proti	neutrálně

	2017	2026
ANO	proti	spíše proti
Lidovci	spíše pro	pro
KSČM	proti	bez vlivu
STAN	bez vlivu	pro
Piráti	bez vlivu	pro
SPD	bez vlivu	proti
Motoristi	neexistovali	proti

Zdroj: programy politických stran

Co se týká politické scény, je zajímavé sledovat, jak se vyvíjel názor hlavních politických stran od roku 2017, kdy jsem na tohle téma napsal v časopise Argument svůj první článek. Pozoruhodné je také to, že některé strany tou dobou ještě neexistovaly, jiné jsou dnes jako např. klad sociálně demokracie nebo komunisté politicky bezvýznamné, protože nejsou vůbec zastoupeny v parlamentu.

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že za 9 let nedošlo k nějakým zásadním posunům. Současně vládní koalice, která má v parlamentu pohodlnou většinu je proti brzkému přijetí eura a hlavní opoziční strana ODS zaujímá spíše neutrální postoj. Z politické scény proto nelze v tomto směru očekávat nějaké aktivní kroky.

Dalším důležitým faktorem pro přijetí evropské měny je postoj hlavních ekonomických subjektů. Podnikohospodářská sféra je jednoznačně pro přijetí eura co nejdříve. České podniky mají pro evropskou měnu sympatie zejména z těchto

důvodů

- Špota na kurzovním rozpětí pání zahraniční obchodních operacích (rozdíl mezi kurzem nákupu a kurzem prodej)
- Špota nákladů na zajištění proti kurzovním pohybům
- vytvoření jednoduchých podmínek pro pářchod zahraničních investorů
- bezpečnější měnový prostředí pro české investice v zahraničí

To, že české firmy mají o euro jako domácí měnu zřejmě dokládá mimo jiné i skutečnost, že vace ne dvě třetiny vřr, které nyní banky v řechách poskytují českým podnikům jsou denominovány v eurech.

Jině názor na euro má ovšem české obyvatelstvo, které je dlouhodobě negativní. I kdy z následujících tabulky lze vyřst malě zlepšující se trend.

	Srpen 2025	Duben 2015
Proti pářjetě eura	66 %	70 %
Pro pářjetě eura	30 %	29 %
Nevě	4 %	1 %

Zdroj: 2025 CVVM, 2015 Eurobarometr

Z vřje uvedeného porovnání je zřejmé, že odpor našich občanů vůči pářjetě eura je dlouhodobě a měně se jen velmi pomalu. V tto souvislosti se pářirozeně naskýtá otázka, proč tomu tak je. Bohuřel se mi nepodařilo najít řdně vřhodné statistiky, které by tento stav podrobněji vysvětlily. Nicméně je velmi

pravděpodobně, že za tím bude obava obyvatelstva z citelného nárůstu cen.

K tomu docházelo téměř vždy, kdy někdo zemřel tuto měnu přijal. Již v okamžiku vzniku evropské měny zaskala tato v německou posměšnou přežitek (teuer je v němčině drahé). Mohu to potvrdit z vlastní zkušenosti. Před zavedením eura jsem ve Frankfurtu platil za půl litru piva 4 marky. Po roce 2001 a po přijetí eura jsem za totéž pivo platil 4 eura, přičemž původní kurz byl zhruba 1 euro za dvě marky. Obdobně zkušenosti udělali například i Slováci, Slovinci a v současnosti dobrou věcí mohli o tamním zdravotním vypravením například turistů, kteří jezdí pravidelně do Chorvatska.

Podmínkou nutnou ale nikoliv postačující pro přijetí eura v České republice je splnění tzv. Maastrichtských kritérií, které musí země vstupující do Eurozóny splnit. Tato kritéria se týkají následujících oblastí

- cenová stabilita (průměrně inflace za posledních 12 měsíců nesmí přesahovat průměrnou inflaci ve 3 zemích EU s nejníže inflací o více než 1.5 %)
- dlouhodobé úrokové sazby (nesmí přesahovat průměrné úrokové sazby ve třech zemích EU s nejníže inflací o více než 2 %)
- udržitelnost veřejných financí (schodek veřejných financí nesmí přesahovat 3 % HDP a veřejný dluh nesmí přesahovat 60 % HDP)
- kurzová stabilita (země musí udržovat stabilitu kurzu své měny a být alespoň dva roky v systému ERM II, kdy se kurs nesmí odchýlovat o více než +/- 15 % od stanovené parity)

První tři kritéria České republika dlouhodobě bez problémů plní. Kritérium kurzové stability není plněno jenom proto, že koruna není zařazena do systému ERM

II. Vzhledem k dlouhodobé stabilitě české platební bilance, jakož i mohutným devizovým rezervám ale není pochyb o naší schopnosti bez problémů plnit takto toto kritérium.

Poměrně zásadním problémem, o kterém se prakticky vůbec nemluví je ale to, jakým kurzem eura vůči koruně by měl být proveden. Velká většina lidí, a to i ekonomů, se kterými jsem o těchto otázkách mluvil se domnívá, že všechny ekonomické veličiny (ceny, mzdy, úvěry, vklady apod.) se jednoduše přepočítají stejným kurzem a bude hotovo. V nívaznosti na to pak je vcelku jedno, na jaké úrovni bude přepočítán kurs (v tomto pojetí vlastně jenom koeficient) stanoven.

Bohužel, realita je úplně odlišná. Stanovení vstupního kursu bude mít různé dopady na různé subjekty. Tak například pokud má někdo na účtu na penzi 1 milion korun, pak v případě vstupního kurzu 25 Kč za euro bude mít 40 tis. Euro. V případě kurzu 20 Kč/euro bude mít uspořeno 50 tis. Euro. V opačné pozici bude ale dlužník. Pokud má hypotéku na 1 milion korun, pak bude při kurzu 25 dlužit 40 tis. Euro, při kurzu 20 bude dluh 50 tis. Euro.

Lze samozřejmě namítnout, že v případě dlužníka se odpovídajícím způsobem zvýší i jeho plat. Ale to bude v případě přepočítání problém. Vzhledem k tomu, že cca 80 % našeho HDP se transformuje přes zahraniční obchod, bude velká většina těch českých firem pochyzet ze zahraničí. A ty budou denominovány v cizí měně. A zahraničního zisků nebude zajišťovat, že u nás provědí měnovou opatření. Jeho euroví, ale i dolarový cena, kterou zaplatí českému exportérovi bude pořád stejná. Ale kurs má být různě změnit náklady kalkulace našeho podniku. Při měnové změně mzdy 50 tis. Kč bude v kurzu 25 Kč/euroví hodnota mzdy jednoho zaměstnance 2 tisíce euro, při kurzu 20 Kč to bude 2.500 euro. U podniku, který má 1.000 zaměstnanců to bude 6 milionů euro ročně. Obdobně situace bude při ostatních korunových nákladech jako

jsou elektřina, voda apod. A to může být podnik zkomplikovat finanční situaci a mnohdy je dovést i do bankrotu.

Z výše uvedeného je zjevné, že hodnota vstupního kurzu koruny tedy bude mimořádně nízká pro prosperitu ČR po přijetí eura. V této souvislosti je nutné vyjasnit dvě otázky

- Kdo určuje a schvaluje vstupní kurs koruny k euru při vstupu do eurozóny
- Jak bude mechanismus stanovení hodnoty vstupního kursu

Odpověď na první otázku dává Smlouva o fungování Evropské unie, která je součástí Lisabonské smlouvy a v článku 140, odstavec 3 říká

„stanoví Rada neodvolatelné hlasy členských států, jejichž měnou je euro, a dotýkajícího se členského státu na návrh Komise a po konzultaci s Evropskou centrální bankou jednomyslně rozhodnutím kurz, podle jehož euro nahradí měnu dotýkajícího se členského státu.“

Z uvedeného citátu je zjevné, že na stanovení vstupního kurzu nebudou mít členské orgány prakticky žádný vliv a že mohou pouze poskytnout veta, pokud nebudou s uvedeným kurzem spokojeny.

Odpověď na druhou otázku vyplývá z podstaty měnového kurzu, který odráží cenový poměr v příslušných zemích. Konkrétní kurz v daném časovém úseku je přirozeně ovlivněn i dalšími faktory jako nabídka a poptávka po příslušných měnách, rozdíly v úrokových sazbách, psychologické vlivy a další faktory.

Ale základem pro kurs je vždy poměr cen mezi původními a novými zeměmi.

Jako základ uvádím, že v pražské restauraci zaplatím za velké pivo cca 60 Kč a za obdobné pivo zaplatím v mnichovské restauraci cca 6 euro. Pivní kurs pak vychází 10 Kč za euro. Při seriálních vypočtech je půtřzeno nutno vycházet z tzv. zbožových koeficientů, které se skládají z několika tisíc položek. Jejich sestavování a porovnávání provádějí pravidelně statistické úřady. Z údajů za rok 2025 vyplývá, že srovnatelné cenové koeficienty je v České republice o cca 19 % nižší než v Německu, které je pro nás relevantním trhem.

Při současném kurzu koruny, který se pohybuje kolem 24,2 Kč za euro, pak dovozují, že za současných podmínek by se mohl vstupní kurs koruny do eurožny pohybovat někde kolem 20 Kč za euro. V naší současné ekonomice by to pravděpodobně vedlo ke značným cenovým otěsům a problémům v mnoha firmách, které jsem popsal výše.

Jako základ nezvládnuté transformace lze uvést půtřjetá eura na Slovensku v roce 2009. Před stanovením převodního kurzu se slovenská koruna pohybovala kolem 38,5 Sk za euro. Evropské orgány ale stanovily vstupní kurs na 30,1 slovenských korun za euro. Na Slovensku v důsledku toho došlo k prudkému zdražení, výraznému poklesu cestovního ruchu a problémům s rentabilitou mnoha podniků. Obdobně potěže mělo v roce 2007 při půtřjetém euru Slovensko.

Kromě půtřtější pevně stanoveného kurzu národních měn půtřst k růstu cen i rozděl v úrokových sazbách, protože ty eurové byly citelně nižší. Došlo k významnému zlevnění úvřr, čehož jak podniky, tak obyvatelstvo v půtřstupujících zemích náležitě využily. Důsledkem byla ostrá poptávková inflace, kterou městná centrální banky neměly čím zkrátit, protože úrokové sazby se už úřovaly Evropskou centrální bankou ve Frankfurtu. Mimochodem, raší levnější úvřr si te

u nás v Bulharsku, které přijalo euro po nástupu tohoto roku.

Jak je tedy máj z výhledu? přijmeme eura. Myslím si asi toto.

- Ve vstupní zemi, které přijaly euro došlo nakonec k uklidnění, i když je přechod hodně bolestiv a několik let. Nicméně dneska jim to funguje vcelku dobře.
- Euro přes všechny negativní odpovědi vydrželo a dneska je po americkém dolaru druhou nejvýznamnější měnou světa.
- Přijímající země ztratí vlastní měnovou politiku a nebude tak moci řešit vznikající inflační tlaky, které mohou pramenit z rozpočtových neúspěchů vlády (a také vlády rozpočtově neúspěšných jsou, to teda jo). A Evropská centrální banka nebude řešit jednotlivé země, ta řeší celou eurozónu.
- Před přijetím eura je třeba si také uvědomit, že neexistuje cesta zpět k národním měnám. Pro danou zemi by návrat k národní měně byla katastrofa. Nastal by odliv úspor do bank v eurozóně, musely by se drasticky zvednout úrokové sazby apod.
- Euro u nás zatím významně politicky sály ani obyvatelstvo nechtějí. Nicméně, z dlouhodobého hlediska by bylo přijetí eura přínosem.
- Pokud by k přechodu na evropskou měnu šlo jednou dojde, pak musíme být napřed srovnání vstupních cen alespoň na evropskou úroveň, z čehož pak vyplýne rovnovážná přechodová kurs a dále musíme být srovnání úrokových sazby na korunu a na euro. Za takovéto podmínky bychom pak mohli absolvovat přechod k euru bez vstupních otáček.

Ing. Vladimír Kolman, PhD., MBA

VLADIMÍR KOLMAN

SOCIÁLNÍ DEMOKRACIE
Lidovů ½ dům | Hybernská 1033/7 | 110 00 Praha 1 | Tel. +420 702 135 587

**TVRDÝ K BANKÁM,
HODNÝ K LIDEM.**

**ZA PRÁVA SENIORŮ
A PROTI AIRBNB!**

**KANDIDÁT ČÍSLO 9
VOLEBNÍ OBLAST PRAHA 1**

SOC DEM

DO SENÁTU!

KANDIDÁT SOCIÁLNÍ DEMOKRACIE S PODPOROU SPD PRAHA 1

Zadavatel/organizátor: SOCDEM
Politická reklamní sdělení
Volby do Senátu
Ozvěny a transparentnosti

Tagy

1. euro
2. kolman

Datum vytvořeno

10.09.2026